

Udwr

Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu
FACULTAS DISCIPLINAE NAUKI MEDICINAE
m. Podhorska-Okołów
zastępca przewodniczącego
prof. dr hab. Marzenna Podhorska-Okołów

Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu BIURO RADY DISCYPLINY NAUKI MEDYCZNE	
wpł. dnia	30-06-2023
L. dz. RN-BM/	M80

**Recenzja rozprawy doktorskiej na stopień doktora nauk medycznych i nauk o zdrowiu
lek med. Sylwestra Gerusa**

pt. „Odległe wyniki chirurgicznego leczenia łagodnych schorzeń gruczołu tarczowego u dzieci „
„*Long term results of surgical treatment of benign thyroid gland diseases in children*”

Przedłożona do recenzji rozprawa doktorska dotyczy bardzo aktualnego i istotnego klinicznie zagadnienia, ze względu na częstość schorzeń gruczołu tarczowego u dzieci oraz związanego z nim ryzyka diagnostyki różnicowej pomiędzy chorobami łagodnymi, a złośliwymi lub potencjalnie złośliwymi. Istotność poruszanego tematu jest potwierdzona przez Autora w analizie piśmiennictwa zagranicznego i, co cieszy, krajowego wielośrodkowego.

Dynamicznie rozwijająca się diagnostyka sonograficzna, tomograficzna, rezonansu magnetycznego i badań histologicznych i biochemicznych, stanowi obecnie jedno z podstawowych czynników pozwalających na oszacowanie ryzyka wystąpienia chorób złośliwych lub łagodnych gruczołu tarczowego u dzieci. Prace poddające wnikliwej i krytycznej analizie to zagadnienie są nieliczne, zatem tym większy jest walor kliniczny recenzowanej pracy.

Przedstawiona monografia doktorska została opublikowana w wydawnictwie Uniwersytetu Medycznego im Piastów Śląskich we Wrocławiu umieszczonym w wykazie wydawnictw publikujących recenzowane monografie naukowe (Komunikat Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 29 września 2020 r.).

Ocena redakcyjna

Rozprawa doktorska ma charakter monografii (str. 3-98) o typowym układzie obejmującym obszerny wstęp (str. 7-27), cel badania (str. 28), materiał i metody (str. 29-31), wyniki (str. 32-57), dyskusję (str. 58-74), algorytmy postępowania (str. 75-77), wnioski (str. 78) i dwujęzyczne streszczenie (str. 79-84). Praca opiera się na 128 pozycjach piśmiennictwa (str. 182-201). Dodatkowo umieszczono spis tabel i spis rycin (str. 5-6) i podano wykaz stosowanych skrótów (str. 4). Praca jest bardzo przejrzysta. W logicznym układzie bogato ilustrowana oraz wydana i oprawiona w sposób bardzo estetyczny.

Ocena merytoryczna

Wstęp

We wstępie do pracy Doktorant przedstawił dane embriologiczne , anatomiczne i historyczne dotyczące omawianego tematu w populacji dzieci. Szczegółowo opisał podstawy diagnostyki i przebiegów klinicznych , zasady diagnostyki różnicowej za pomocą markerów w chorobach tarczycy. Doktorant we wstępie wprowadził zagadnienia omawiane w przedstawianej pracy i założenia oraz postawiony cel.

Cel

Doktorant podjął się realizacji i analizy czterech celów pracy:

1. Przedstawienie spektrum klinicznego pacjentów leczonych z powodu łagodnych schorzeń gruczołu tarczowego,
2. Analiza powikłań leczenia chirurgicznego i wybory techniki operacyjnej.
3. Próba stworzenia algorytmu postępowania chirurgicznego u dzieci ze schorzeniami tarczycy
4. Ocena odległych wyników leczenia chirurgicznego z próbą określenia optymalnego zakresu resekcji gruczołu tarczowego i postępowania pooperacyjnego.

Realizacja tych celów miała służyć ustaleniu, które z badań diagnostycznych i metod operacyjnych w leczeniu chorób tarczycy u dzieci są najbardziej efektywne i najmniej obciążające.

Materiał i metody

Badanie miało charakter retrospektywny, obserwacyjny i było realizowane w okresie od 1993 roku do roku 2018 w Klinice Chirurgii i Urologii Dziecięcej Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu.

Pacjenci byli oceniani w dwóch etapach :

I etap analiza historii chorób oraz kart wizyt ambulatoryjnych dzieci po operacjach resekcyjnych tarczycy.

Etap II pacjenci po operacjach gruczołu tarczowego przeprowadzonych we wcześniejszych okresach. Do oceny użyto ankiety o jasnych i celowych pytaniach związanych z leczeniem i wynikiem leczenia chirurgicznego schorzeń tarczycy u dzieci.

Wyniki uzyskanych badań poddano analizie statystycznej z wyliczeniem wartości średniej, mediany, zakresów minimalnych i maksymalnych, dolnego i górnego kwartyłu oraz odchylenia standardowego. Weryfikację hipotezy równości średnich parametrów w grupach przeprowadzono testem nieparametrycznym U mann-Whitney'a w niejednorodności wariancji oraz testem Bartlett'a w jednorodności wariancji.

Zastosowano pełne kryteria włączenia do badania i kryteria wyłączenia z badania.

Wyniki i wnioski

W etapie I w okresie 1993 -2018 – leczenie operacyjne objęło 177 pacjentów (132 dziewczynki i 45 chłopców). Doktorant wyróżnił charakterystykę pacjentów, poziom TSH w surowicy, badania obrazowe i biopsję cienkoigłową. Stan hormonalny przed operacją:

Eutyreoza

Hipotyreoza

Hipertyreoza

Wyniki badań sonograficznych, scyntygraficznych i wyniki biopsji cienkoigłowej aspiracyjnej w skali Bethesda (I, II, III)

W przebiegu pooperacyjnym oceniono zakres operacji w zależności od rozległości resekcji gruczołu tarczowego. Oceniono wady położenia i kształtu gruczołu tarczowego i weryfikację wyników badania histologicznego preparatu po operacji.

W przebiegu pooperacyjnym rozpoznano 8 powikłań pooperacyjnych w tabeli oraz wykonano analizę statystyczną występowania powikłań z oceną poziomu TSH pooperacyjnym i zakresu resekcji gruczołu.

Osobnym zagadnieniem było wystąpienie powikłań w zależności od rozpoznania histologicznego z wykazaniem istotnych statystycznie powikłań u dzieci starszych .

W Wynikach II etapu badania ujęto 53 pacjentów z 177 operowanych, których poddano tożsamej ankiecie i ocenie jak w etapie I.

Reoperacje w badanej grupie pacjentów wykonano u 6 pacjentów ze względu na występowanie zmian w obu płatach o typie guzkowym i u wszystkich operowanych ponownie, rozpoznano histologicznie wole guzkowe.

Dyskusja

W przedstawianej przez Autora dyskusji znajdują się odpowiedzi na wszystkie cele pracy w ocenie badań własnych i porównaniu z ośrodkami krajowymi i zagranicznymi. Doktorant omówił skrajne metody postępowania leczniczego i chirurgicznego w zależności i w porównaniu z innymi ośrodkami, dokonał optymalizacji techniki i sposobu leczenia uzyskując i tworząc własny algorytm postępowania w chorobie guzkowej tarczycy u dzieci.

Proponowany przez Autora schemat zawiera wszystkie elementy nowoczesnego, bezpiecznego diagnozowania i leczenia chorób tarczycy u dzieci. Algorytm jest bardzo przejrzysty, konkretny, poparty schematem postępowania po operacjach resekcyjnych gruczołu tarczowego u dzieci i możliwy do zastosowania klinicznego w innych ośrodkach.

Wnioski

Przedstawione przez Autora wnioski wynikają z całości spójnej i obszernej analizy , odpowiadają na postawione cele pracy i dają możliwość wprowadzenia klinicznego nowego standardu leczenia chorób tarczycy u dzieci

Drobna uwaga redakcyjna – proponuję używać słowo operacja zamiast zabieg. Oba słowa są równoważne i stosowane, a ta redakcyjna uwaga wyniknęła z uwarunkowania geograficznego ośrodków i przyzwyczajęń klinicznych. Nie wpływa ona oczywiście na bardzo wysoką ocenę przedstawionej pracy.

Doktorant zrealizował wszystkie postawione cele badawcze. Wśród ograniczeń pracy wymienił liczebność pacjentów w II etapie badania jednak wystarczającą do analiz statystycznych. W dyskusji Doktorant dojrzałe i celnie odniósł się do wyników badań własnych w zestawieniu z wynikami badań innych autorów.

Podsumowując, przedstawioną do recenzji pracę oceniam bardzo wysoko. Praca jest wartościową, kompleksową i potrzebną w piśmiennictwie polskim pozycją dotyczącą schorzeń tarczycy u dzieci. Dodatkowo na uznanie zasługuje przejrzystość prezentacji uzyskanych wyników i staranność opracowania.

Na podstawie całości oceny pracy – nowatorstwa tematu, doboru metodologii, rozprawa doktorska spełnia warunki określone w artykule Art. 13 ust. 1 Ustawy z dnia 14 marca 2003 roku o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. Nr 65, poz. 595, z póź. Zm).

W związku z powyższym przedkładam Wysokiej Radzie Dyscypliny Nauki medyczne Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu wniosek o dopuszczenie lek. med. Sylwestra Gerusa do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Praca w ocenie recenzenta zasługuje w pełni na wyróżnienie !

Z wyrazami szacunku

Dr hab. med. Piotr Wojciechowski